

Investeringselskabet Als ApS
Frydenlundvej 5
6430 Nordborg

CVR-NR: 20982896

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Susanne Roug Pedersen
E-mail: SRP@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201803
Den 3. september 2024
Journalnr.: 22/17619

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup i Sønderborg Kommune er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse)

Region Syddanmark har 28. marts 2022 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup i Sønderborg Kommune.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor krav om en miljøvurdering, og der skal derfor udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven¹. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

¹Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens² § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen³, ved administration af lov om vandplanlægning⁴ forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningskemaet.

Projektets karakteristika:

Projektet omfatter råstofindvinding af rødbrændende ler.

Der er ansøgt om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding i en 10-årig periode på et ca. 8,2 ha stort område på del af matr. nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup i Sønderborg Kommune. Området er opdelt i to områder, et i vest på ca. 4,5 ha og et i øst på ca. 3,7 ha, beliggende med en afstand på 150 meter fra hinanden. Indenfor det samlede område er der ansøgt om indvinding af 60.000 m³ rødbrændende ler pr. år.

Der vil blive gravet til ca. 1 meter under terræn, og der vil blive gravet fra øst mod vest. Terrænet varierer fra at ligge ca. i kote 19 DVR90 i syd til kote 14 DVR90 i nord i den vestlige del af området, mens terrænet i den østlige del af området falder fra kote 8 DVR90 i vest til kote 4 DVR90 i øst. Det terrænnære grundvandsspejl ligger ca. i kote 8 til 11 DVR90 i den vestlige del af området og i kote 1 DVR90 i den østlige del af området, jf. nærliggende boringer og potentialelinjer. Der vil således ikke blive gravet under grundvandspejlet.

Materialerne vil blive indvundet og lagt i depot ved ejendommen Frydenlundvej 5. Til indvindingen vil der blive anvendt 1 stk. gravemaskine samt 1 stk. dozer, der anvendes til muldafrømning og efterbehandling. Leret vil senere blive anvendt på teglværk til teglbrænding.

Der søges om følgende driftstider: mandag-fredag kl. 06.00 – 17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage.

Adgangsvejen vil være via Frydenlundvej til Basnosevej mod Himmark.

Området vil efter endt lerindvinding blive efterbehandlet til jordbrugsmæssigt formål.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁴ Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

Projektets placering:

Det ansøgte område ligger ca. 950 meter nordøst for Svenstrup og ca. 3 km sydøst for Nordborg. Området er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. I Råstofplan 2020 står der under retningslinje pkt. 7.4.2: *"Regionen kan meddele tilladelse til indvinding af rødbrændende ler til en dybde af max 2 m i det åbne land, hvis det ikke er i strid med andre væsentlige hensyn. Ved indvinding af rødbrændende ler bør arealerne kun beslaglægges i én dyrkningsæson. Gravning og efterbehandling skal foregå, så der ikke sker terrænujævning."*

Der er ikke vedlagt kortlægning eller dokumentation for råstofforekomsten i det ansøgte område.

Det ansøgte lerindvindingsprojekt ønskes placeret indenfor et område, der også er planlagt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmarn Strand.

Størstedelen af det ansøgte område ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), mens en mindre del af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor område med særlig drikkevandsinteresse (OSD). Området ligger udenfor indsatsområder (IO), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), boring-snære beskyttelsesområder (BNBO) og indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg, og der er ingen private drikkevandsboringer nær det ansøgte område.

Ifølge Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor området. Det ansøgte område ligger ifølge Vandområdeplanerne 2021-2027 indenfor en regional grundvandsforekomst.

Det ansøgte område ligger i et område, som er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde og økologisk forbindelse jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune.

På del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Lige nord for det ansøgte område ved matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret mose, sø og eng og et vandløb (Skærebæk), som også er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. De beskyttede naturtyper er udlagt med naturbeskyttelsesinteresse jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune. Langs med den østlige afgrænsning af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret et vandløb, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen.

En del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er udpeget med bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune.

Der er ikke registreret kulturarvsarealer, eller fredede og ikke fredede fortidsminder, og området indeholder ikke fortidsmindebeskyttelseszoner til gravhøje. Langs med skellet mellem matr.nr. 185 og 370 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret et beskyttede sten- og jorddige.

Der ligger to internationale naturbeskyttelsesområder inden for en radius af 2 km fra det ansøgte område. Der er tale om Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som omfatter Habitatområde H173 og Fuglebeskyttelsesområde F64, beliggende ca. 200 meter øst for det ansøgte

område, og Natura 2000-område nr. 104, Lilleskov og Troldsmose, som omfatter Habitatområde H189, beliggende ca. 1,1 km sydøst for det ansøgte område.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Det ansøgte lerindvindingsområde ligger i et område med spredte beboelser, og det forventes således, at et forholdsvis begrænset antal personer vil blive påvirket af indvindingsprojektet.

Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984. Det ansøgte område ligger i det åbne land, områdetype 8 jf. støjvejledningen. Som udgangspunkt bør der dog, ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser gældende ved nærmest liggende enkeltbolig, anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse). Der ligger tre ejendomme indenfor 300 meter af det ansøgte område. Ejendommene ligger hhv. 30 og 190 meter øst for det ansøgte område og 290 meter vest for det ansøgte område. Til lerindvindingsprojektet vil der blive anvendt 1 stk. gravemaskine og 1 stk. dozer til muldafrømning og efterbehandling. Der er ikke lavet målinger eller opgivet kilderstyrker for maskinerne. Der sker ingen oparbejdning og sortering af råstoffer på det ansøgte område. Der søges om driftstider, mandag-fredag kl. 6.00-17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage. I ansøgningsmaterialet er der ikke beskrevet etablering af jordvold/støjvolde eller andre støjreducerende tiltag. Ud fra ovenstående oplysninger i ansøgningsmaterialet vurderes støj fra lerindvindingsprojektet ikke at være tilstrækkelig belyst i forhold til overholdelse af Miljøstyrelsens vejledede støjgrænser ved nærmeste ejendomme.

Der er ikke risiko for støvgener fra det ansøgte område, da ler sjældent tørrer helt ud, og dermed giver anledning til støvgener. Sker udtørring på de åbne graveflader, vil disse blive støvdæmpet med vand. Transport ind og ud af graven med lastbiler vil kunne støve, men støvgenerne kan begrænses ved vanding af adgangsvejen.

Indvinding af ler udgør ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Risiko for grundvandet består i risiko for spild og lækage af drivmidler og hydraulikolie ved påkørsler, uheld, mv. Sandsynligheden for lækage og spild er lille, da evt. spild vil ske under drift og vil derfor blive opdaget umiddelbart, hvilket betyder, at risikoen for forurening af grundvandet er meget lille. Indenfor det ansøgte område vil indvindingen af ler foregå til ca. 1 meter under terræn, og da grundvandsspejlet ligger ca. 3 meter under terræn (de steder hvor grundvandsspejlet ligger højest i forhold til terrænet) jf. omkringliggende boringer og potentialelinjer, vil der ikke blive gravet under grundvandsspejlet i forbindelse med lerindvindingsprojektet. Samtidig vil der heller ikke blive udledt nogle former for vand fra graveområdet til nærliggende vådområder. Det vurderes dermed at råstofindvindingen ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvand eller overfladevand.

I Vandområdeplanerne 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor det ansøgte område. Der er ca. 200 m til nærmeste målsatte kystvand, mens nærmeste målsatte vandløb og sø ligger hhv. 1,1 km og 4,6 km fra det ansøgte område. Ved lerindvindingsprojektet vil der kun blive gravet til en meter under terræn. Miljøpåvirkningerne vil være meget lokale, da der bl.a. kun vil foregå indvinding med

en enkelt maskine, og da der ikke vil være oparbejdning af materialer. Samtidig vil der ikke blive gravet under grundvandsspejlet, og der vil ikke ske afledning af overfladevand fra området. Projektet vurderes dermed ikke at medføre ændringer i vandområdernes hydrologi eller i deres økologiske eller kemiske tilstand. Det vurderes samlet, at lerindvindingen ikke vil medføre risiko for forringelse af tilstanden eller hindre opnåelse af de fastlagte miljømål for vandløb, søer og kystvande omfattet af vandområdeplanerne.

Ifølge Vandområdeplanerne 2021-2027 ligger området indenfor en regional grundvandsforekomst (dkmj_37_ks). Grundvandsforekomsten er vurderet til at have en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand, og forekomsten er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Indvinding af ler påvirker ikke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, idet hverken grundvandsstanden eller grundvandets strømningsretning påvirkes, og dermed er der heller ikke risiko for indtrængning af saltvand eller andre uønskede stoffer. Råstofindvinding påvirker som udgangspunkt ikke grundvandsforekomsters kemiske tilstand. Afgravningen af råstoffer vil medføre en ændring af den naturlige beskyttelse af grundvandet, men da der kun vil blive gravet til en meter under terræn, vurderes ændringen at være ubetydelig, da der fortsat vil være et beskyttende lerdække over grundvandsforekomsten. Der vurderes endvidere ikke at være risiko for akkumulation eller udfældning af naturligt forekommende stoffer, som kan påvirke forekomsternes kemiske tilstand. Efterbehandles tilbage til konventionel drift vurderes den kemiske tilstand af grundvandsforekomsterne stadig at kunne opretholdes, da grundvandets sårbarhed ikke øges i et omfang, der kan have betydning for forekomsternes kemiske tilstand. Samlet vurderes lerindvindingsprojektet ikke at medføre risiko for forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af fastlagte miljømål for grundvandsforekomster omfattet af vandområdeplanerne.

Der er registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, inden for det ansøgte område. Strandengen er også udlagt med naturbeskyttelsesinteresse i Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune. Indvinding af ler indenfor området, hvor der er registreret strandeng, vil påvirke den beskyttede naturtype og påvirke udlægningen af området med naturbeskyttelsesinteresse.

Vandløbet langs med den østlige afgrænsning af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er ifølge hørings svar fra Sønderborg Kommune et rørlagt privat vandløb, som ikke ser ud til at ligge på arealet, da registreringerne af rørlagte vandløb er meget fejlbehæftede. Der gælder ifølge kommunen ingen afstandskrav til det rørlagte vandløb, men det må ikke beskadiges ved lerindvindingen, hvis det skulle ligge på det ansøgte område.

Hele det ansøgte område er i Sønderborg Kommunes kommuneplan udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde. Områder, der er udpeget med særlig værdifuldt landbrugsområde, er arealer med de bedste dyrkningsjorder, som ønskes fastholdt til landbrugsformål for at sikre produktion af afgrøder. I områderne må der ikke planlægges eller etableres anlæg, der på væsentlig måde begrænser mulighederne for arealernes anvendelse som dyrkningsjord. Visse områder kan dog overgå til ekstensive formål, hvis udpegningen er sammenfaldende med særlige drikkevandsinteresser, indsatsplaner eller indvindingsoplande til almene vandværker. Da området efterbehandles tilbage til jordbrugsmæssige formål, vurderes lerindvindingen ikke at have betydning for opfyldelse af kommunens udlægning.

Størstedelen af det ansøgte område er udlagt som økologisk forbindelse jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune. Områder udpeget med økologisk forbindelse, skal være med til at sikre, at bestanden af planter og dyr kan spredes i landskabet og udveksle tilstrækkeligt med individer og gener til at fastholde en sund udvikling. Samtidig skal forbindelserne gøre det muligt for plante- og dyrearter at komme til de nye levesteder, der skabes i landskabet. Det gælder eksempelvis nye vandhuller, vandområder, skovrejsning og læhegn. De økologiske forbindelser er dermed med til at fremme nye værdifulde naturområder. Ved den planlagte lerindvinding og efterbehandling vil der ikke ske nogle ændringer af områdets nuværende arealanvendelse, og projektet vil ikke ændre på områdets nuværende eller fremtidige økologiske forbindelser.

Den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen er en forbudszone, der sikrer en generel friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder mod indgreb, som ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Jf. naturbeskyttelseslovens § 15 må der inden for strandbeskyttelseslinjen f.eks. ikke placeres bygninger, ske beplantning eller terræ ændringer. Det ansøgte lerindvindingsprojekt indenfor strandbeskyttelseslinjen er et indgreb, der lokalt vil ændre den nuværende tilstand og anvendelse af det bagvedliggende kystlandskab, og vil lave terræ ændring indenfor beskyttelseslinjen. Projektet kræver dermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1 fra Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har i deres høringssvar ved den indledende myndighedshøring benævnt, at de ikke har foretaget en konkret vurdering, om det konkrete projekt kan opnå en dispensation, da det vil bero på en konkret vurdering på baggrund af en begrundet ansøgning. Kystdirektoratet gør dog opmærksom på, at strandbeskyttelseslinjen generelt administreres restriktivt.

De landskabelige udpegninger indenfor det ansøgte området er udpeget for at sikre udsigtsforholdene over kysten ved Tårupstrand. De landskabelige udpegninger skal være med til at friholde området for ny bebyggelse, større tekniske anlæg, byudvikling og beplantninger der skæmmer eller forringer udsigtsforholdene og oplevelsesværdier. Ved det ansøgte lerindvindingsprojekt vil der ikke være nogle former for forhold, som vil skæmme eller forringe udsigtsforholdene, da råstofindvinding er en proces, der foregår under terræn og ikke over. Da der samtidig kun vil ske gravning til 1 meter under terræn, vurderes der ikke at ville ske nogen væsentlig landskabelig påvirkning.

Der er registreret et beskyttede sten- og jorddige langs med skellet mellem matr.nr. 185 og 370 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup. I ansøgningsmaterialet er der ikke taget forbehold for, hvorledes der tænkes at blive gravet i forhold til det beskyttede sten- og jorddige. Der kan dermed ske en væsentlig påvirkning af diget i forbindelse med lerindvindingen.

De to nærmeste Natura 2000-områder (Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som omfatter Habitatområde H173 og Fuglebeskyttelsesområde F64, samt Natura 2000-område nr. 104, Lilleskov og Trolsmose, som omfatter Habitatområde H189) ligger i en afstand af hhv. 200 meter øst og 1,1 km sydøst for det ansøgte område. Natura 2000-område nr. 197 er jf. Natura 2000-plan 2022-2027 specielt udpeget for at beskytte marine naturtyper som bugter og vige samt stenrev og sandbanke og de dertilhørende arter. Natura 2000-område nr. 104 er jf. Natura 2000-plan 2022-2027 er specielt udpeget, da området indeholder en række habitatnaturtyper, både lysåbne strandengs- og strandvoldsarealer og forskellige skovnaturtyper, især bøgeskov på muldbund i Nørreskoven. Strandengene og de ferske

vådbundsområder er afsnøret fra Lillebælt af en høj rullestensstrandvold. I den centrale del af området går engen over i sumpskov, som i områdets sydligste del fortsætter i løvskov på kuperet randmoræne. Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding er forholdsvis lokale, hvor øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke medføre påvirkninger på Natura 2000-områderne. Da der er tale om et lerindvindingsprojekt, hvor der bl.a. kun vil blive anvendt en maskine til indvindingen uden, at der vil være oparbejdning af råstoffet indenfor området, og da der kun vil blive gravet ca. 1 meter under terræn, vil påvirkning fra projektet være mere begrænset end ved andre råstofindvindingsprojekter. Påvirkningen fra graven vil dermed ikke strække sig ind i Natura 2000-områderne. Det vurderes, at på grund af projektets karakter kan det udelukkes, at råstofindvindingen inden for det ansøgte område vil påvirke arter, naturtyper eller fugle på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller områdernes integritet, hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter eller råstofindvindingsprojekter nær det ansøgte område.

Bilag IV- og rødlistearten løvfrø er registeret i strandengsområdet øst for matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup og i engområdet nord for matriklen. Løvfrø trives i varieret landskab med haver, levende hegn, skovbryn, udtørrede vandhuller og engarealer. Det kan dermed ikke udelukkes, at den § 3 beskyttede strandeng indenfor det ansøgte område fungerer som leve-, raste-, eller fourageringsområde for den beskyttede bilag IV- og rødlisteart. Vurderet på det foreliggende ansøgte grundlag, kan projektet ikke udelukkes med fornøden klarhed at kunne undgå at påvirke den beskyttede bilag IV- og rødlisteart løvfrø.

Det ansøgte lerindvindingsprojekt ønskes placeret indenfor et område, der også er planlagt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Hvis der foretages lerindvinding på det ansøgte område, vil der efter jordforureningslovens § 52, være forbud mod tilførsel af såvel forurennet som uforurennet jord til området. Lerindvindingsprojektet vil dermed hindre for, at området kan anvendes til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Ved afgravning af en del af det beskyttede lerdække ved lerindvindingsprojektet, kan det heller ikke udelukkes, at der ikke vil være en tilstrækkelig beskyttelse af områdets grundvandsforekomster ved tilførsel af materialer fra en tidligere generationsforurening. Dette er også gældende, selv om området hovedsageligt vil blive brugt til oplag af "ren" materiale, da dette ikke udelukker mulighed for en forurening fra de tilførte materialer. Overordnede mangler der en generel plan for lerindvindingsprojektet i samspil med anlæggelsen af arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Ud fra ansøgningsmaterialet vurderes det, at det planlagte oprensningsprojekt af Himmarks Strand vil have en væsentligt kumulativ påvirkning sammen med det ansøgte lerindvindingsprojekt.

Konklusion:

Det vurderes, at gennemførelsen af det ansøgte graveprojekt kan medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Afgørelsen er baseret på en samlet vurdering af ansøgningen, offentlige oplysninger, og almene erfaringer om projektets aktiviteter.

Regionen har ved denne vurdering lagt vægt på, at projektet kan medføre væsentlige påvirkninger af strandengsområdet beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, Bilag IV-arten løvfrø, støj ved nærmeste

ejendomme og den kumulative påvirkning med det planlagte projekt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Regionen bemærker hertil, at man ikke på det foreliggende grundlag kan vurdere, hvorvidt væsentlige påvirkninger med fornøden klarhed vil kunne afværges.

Regionen lægger videre vægt på, at der ikke er oplysninger om gravning i forhold til det beskyttede sten- og jorddige, og at der ikke er vedlagt kortlægning eller dokumentation for råstofforekomsten i det ansøgte område. Det kan dermed ikke vurderes, om der kan forekomme påvirkning af diget i forbindelse med lerindvindingsprojektet, eller om råstoffressourcens omfang eller kvalitet er til stede indenfor det ansøgte område.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens⁵ § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen foreløb i perioden 01-07-2024 til 12-08-2024 og har været sendt i høring til følgende:

Sønderborg Kommunen: mian@sonderborg.dk; vand-natur@sonderborg.dk
Museum Sønderjylland, arkæologisk afdeling: planer@msj.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Haderslev Stift: kmhad@km.dk
Kystdirektoratet: kdi@kyst.dk
Miljø- og Fødevarerministeriet, Miljøstyrelsen: afrii@mst.dk
Miljøstyrelsen Fredskov: fredskov@mst.dk
Region Syddanmarks, afd. Vand og Jord: kdr@rsyd.dk

Parter:	Rolle (hørt via Digital Post eller brevpost):
Investeringselskabet Als ApS Frydenlundvej 5 6430 Nordborg	Ansøger
Investeringselskabet Als ApS	Lodsejer
Matr. nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Frydenlundvej 5, Himmark Mark, 6430 Nordborg	Ejere og beboere

⁵ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Matr. nr. 101a, 165, 672 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Basmosevej 11, 6430 Nordborg	Nabo
Matr. nr. 101b, 205, 370, 664, 665, 692, 693, Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Basmosevej 12, 6430 Nordborg	Nabo
Matr. nr. 18, 236 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Skæveagervej 10, 6430 Nordborg	Nabo
Matr. nr. 570, 625, 626, 627 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Voldgade 18, 6430 Nordborg	Nabo

Regionen har modtaget høringsvar fra følgende: Kystdirektoratet, Haderslev Stift, Miljøstyrelsen Østjylland, Museum Sønderjylland og Region Syddanmark- Vand og jord. Høringsvarene og regionens bemærkninger hertil fremgår af nedenstående.

Kystdirektoratets høringsvar: *Den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Lerindvinding på dette areal kan kun ske, hvis der på forhånd er ansøgt om og opnået en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15. Kystdirektoratet gør opmærksom på, at der kun kan meddeles dispensation i særlige tilfælde. På det foreliggende grundlag er det Kystdirektoratets vurdering, at det bliver vanskeligt at opnå en dispensation til lerindvinding (terrænændring) på arealet inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet opfordrer på den baggrund ansøger til at kontakte Kystdirektoratet for nærmere afklaring før udarbejdelse af en eventuel miljøkonsekvensrapport, der omfatter det strandbeskyttede areal.* Regionen har ingen bemærkninger hertil og opfordringen er hermed videregivet til ansøger.

Haderslev Stifts høringsvar: *Haderslev Stift har modtaget høring over udkast til screeningsafgørelse til ansøgning om tilladelse til lerindvinding på matr.nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, Sønderborg Kommune. Stiftsøvrigheden har vurderet, at lerindvinding på matr.nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, ikke berører Svenstrup Kirkes landskabelige eller kirkelige interesser, hvorfor Stiftsøvrigheden på det foreliggende grundlag ingen bemærkninger har til projektet. Det bemærkes, at denne udtalelse alene omfatter Svenstrup Kirkes interesser og ikke anden fast ejendom, som menighedsrådet måtte bestyre. Såfremt menighedsrådet måtte vurdere, at interesser knyttet til anden kirkelig ejendom vil være påvirket af projektet, vil kommunen høre nærmere direkte fra menighedsrådet.* Regionen har ingen bemærkninger hertil.

Miljøstyrelsen Østjyllands høringsvar: *Dette høringsvar forholder sig udelukkende til forhold vedrørende skovloven. Det er forbudt at opføre bygninger, etablere anlæg og gennemføre terrænændringer i fredskov jf. skovlovens § 11, stk. 1. Der kan dispenseres fra forbuddet, jf. § 38, eller alternativt gives tilladelse til ophævelse af fredskovspligten efter lovens § 6, stk. 1. Praxis efter skovloven er restriktiv i begge tilfælde. Det ansøgte indvindingsområde er ikke beliggende på fredskovspligtigt areal. Området grænset to steder op til fredskov på matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup - en strækning på ca. 170 meter og en mindre strækning på ca. 40 meter. Det fremgår af høringsmaterialet, at der ved indvindingen graves til 1 meter under terræn. Under forudsætning af, at der ikke sker terrænændringer på det fredskovspligtige areal, er det Miljøstyrelsens vurdering, at den ansøgte lerindvinding ikke kræver en afgørelse efter skovloven. Styrelsen kan*

vejledende oplyse, at der ved gravearbejde med fordel kan holdes afstand til højstammede træer i fredskoven, hvis træerne ønskes bevaret. Regionen har ingen bemærkninger hertil.

Museum Sønderjylland: *Museum Sønderjylland har tidligere udarbejdet en arkæologisk vurdering vedr. risikoen for at støde på fortidsminder i forbindelse med råstofindvindingen. Vi har ikke yderligere bemærkninger og genfremsender hermed vores udtalelse.* Regionen har ingen bemærkninger hertil.

Region Syddanmark, Vand og Jord, høringssvar: *På vegne af oprensningsprojektet af generationsforureningen ved Himmarn Strand har vi følgende bemærkninger:*

I Udkastet under "projektets placering" nævnes følgende: "Ved indvinding af rødbrændende ler bør arealet kun beslaglægges i én dyrkningssæson." Hvad betyder dette helt konkret? Betyder det, at hele arealet skal være afgravet indenfor én sæson, eller kan der afgraves flere steder fordelt over flere sæsoner?

Regionens bemærkninger: Typisk indvindes rødbrændende ler i løbet af 3-4 årlige kampagner af 4-6 ugers varighed. Indvindingen foregår typisk ved at man rømmer et areal for muld og overjord, graver leren af og lægger overjord og muld tilbage, hvor efter næste "bane/areal" rømmes af etc. På den måde beslaglægges det konkrete areal kun én dyrkningssæson. Af ansøgningsmaterialet fremgår at indvindingen vil foregå fra øst mod vest, men er ikke yderligere beskrevet.

Bilag 2: Punkt 44 – Vi gør opmærksom på, at der indenfor dele af det ansøgte areal er udført arkæologiske undersøgelser. Ønsker du disse fremsendt er du velkommen til at henvende dig til mig. Regionen tager oplysningen til efterretning.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 1. oktober 2024 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen offentliggøres på regionens hjemmeside.

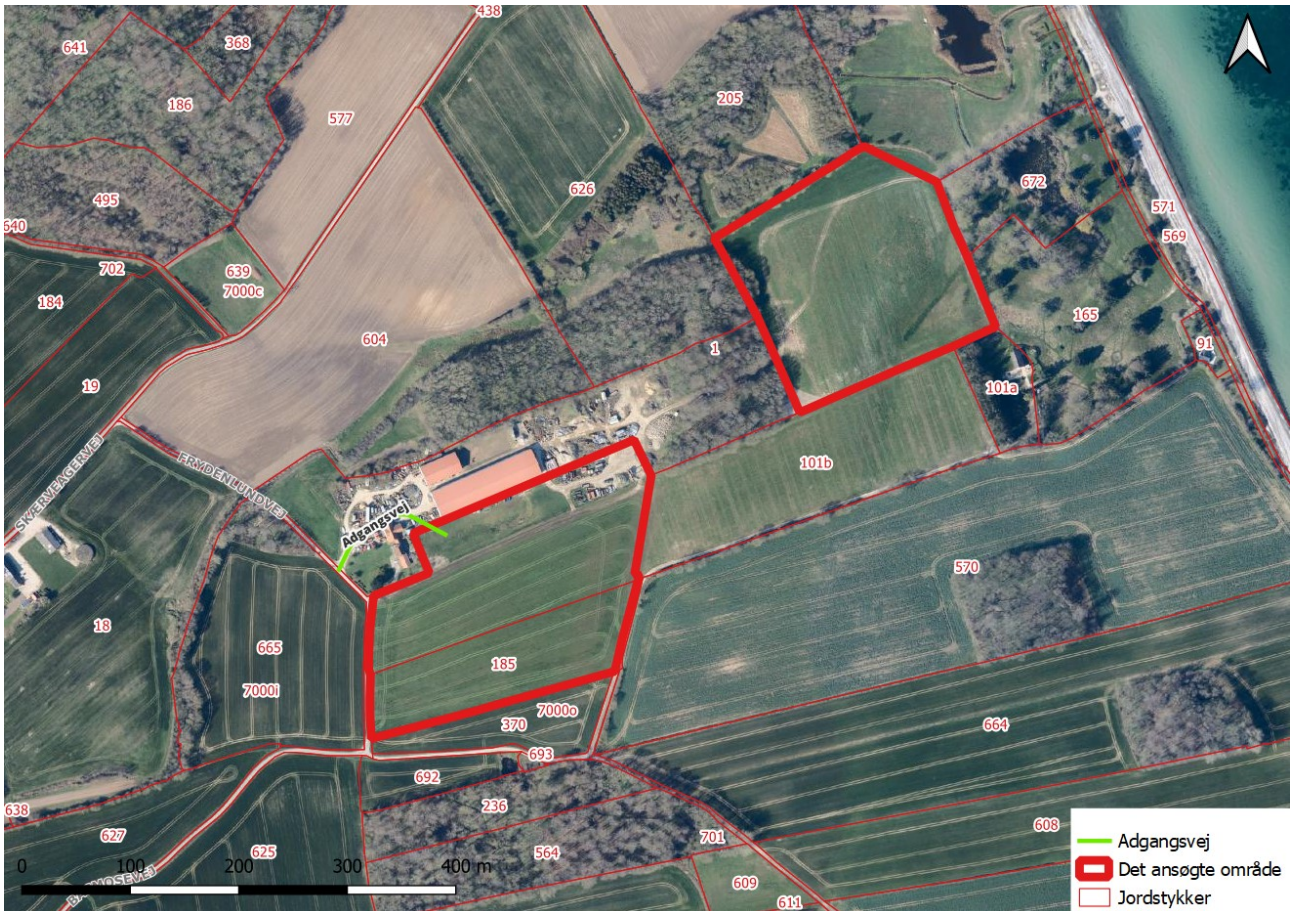
Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Susanne Roug Pedersen
Geolog

Bilag 1- Oversigtskort

Bilag 2 Screeningskema

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 28. marts 2022 med senere supplerende oplysninger af 28-11-2022, 16-12-2022, 17-04-2023, 21-04-2023 og 18-01-2024 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 25. marts 2022. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

<p>1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen</p>	<p>Der søges om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på et ca. 8,2 ha stort område til indvinding af rødbrændende ler på del af matr. nr. 1 og 185 Svenstrup Ejelav, Svenstrup i Sønderborg Kommune. Det ansøgte område er opdelt i to områder, et i vest på ca. 4,5 ha og et i øst på ca. 3,7 ha, beliggende med en afstand på 150 meter fra hinanden. Området ligger ca. 950 meter nordøst for Svenstrup og ca. 3 km sydøst for Nordborg. Det ansøgte område er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020, og der ansøges derfor ud fra retningslinje pkt. 7.4.2. Der er ikke vedlagt kortlægning eller dokumentation for råstofforekomsten i det ansøgte område.</p> <p>Der søges om en 10-årig indvindingstilladelse med en forventet årlig produktion på 60.000 m³ ler. Der vil blive gravet til ca. 1 meter under terrænet, og der vil blive gravet fra øst mod vest. Terrænet varierer fra at ligge ca. i kote 19 DVR90 i syd til kote 14 DVR90 i nord i den vestlige del af området, mens terrænet i den østlige del af området falder fra kote 8 DVR90 i vest til kote 4 DVR90 i øst. Det terrænnære grundvandspejl ligger ca. i kote 8 til 11 DVR90 i den vestlige del af området og i kote 1 DVR90 i den østlige del af området, jf. nærliggende borer og potentialelinjer. Der vil således ikke blive gravet under grundvandsspejlet.</p> <p>Materialerne vil blive indvundet og lagt i depot ved ejendommen Frydenlundvej 5. Til indvindingen vil der blive anvendt 1 stk. gravemaskine samt 1 stk. dozer, der anvendes til muldafrømning og efterbehandling.</p> <p>Adgangsvej vil være via Frydenlundvej til Basnosevej mod Himmarn.</p>
--	--

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

	<p>Der søges om følgende driftstider: mandag-fredag kl. 6.00-17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage.</p> <p>Der vil efter endt råstofindvinding blive efterbehandlet til jordbrugsmæssigt formål.</p>
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	<p>Investeringselskabet Als ApS CVR nr. 20982896 Frydenlundvej 5 6430 Nordborg Mail: hanshenning.hess@gmail.com Mobil: 40545559</p>
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	<p>Investeringselskabet Als ApS CVR nr. 20982896 Frydenlundvej 5 6430 Nordborg Mail: hanshenning.hess@gmail.com Mobil: 40545559</p>
4. Projektets placering og arealbehov i ha	<p>Projektet er placeret på matr. nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup i Sønderborg Kommune. Frydenlundvej 5, 6430 Nordborg.</p> <p>Området har en arealstørrelse på ca. 8,2 ha.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

5. Oversigtskort

Oversigtskort: De ansøgte områder er angivet med rødt omrids, mens adgangsvejen er angivet med grøn streg.

6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen

Der er ikke behov for råstoffer i forbindelse med indvindingsprojektet, da der er tale om et råstofindvindingsprojekt.

7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen

Der vil være behov for vand til vanding for bekæmpelse af støvgener.

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil ikke blive genereret affald som følge af projektet.
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil ikke være spildevand som følge af projektet.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?			Nej	Matr. nr. 1 og 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ejes af Investeringsselskabet Als ApS (CVR nr. 20982896), Frydenlundvej 5, 6430 Nordborg.
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)	Ja	Bør undersøges		<p>Der er ikke andre aktive råstofvindingsprojekter nær det ansøgte område, som sammen med det ansøgte vurderes at forårsage nogle former for kumulativ påvirkning på miljøet. Det ansøgte lerindvindingsprojekt søges sammen med et andet lerindvindingsprojekt på matr. nr. 370, 665 og 101b Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, som ligger lige op ad det ansøgte område.</p> <p>Det ansøgte lerindvindingsprojekt ønskes placeret indenfor et område, der også er planlagt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforeningen på Himmak Strand. Det ansøgte område vil hovedsageligt blive anvendt til oplag af materialer, der på baggrund af kartering kan klassificeres som ren jord og til materialer fra strand og strandvolde. Indenfor området vil der udover aflæsning af materialer være mand-skabsfaciliteter og maskiner til opstakning af tilkørt materiale. Der vil samtidig også ved udkørsel fra området blive etableret hjulvask til lastbiler, dumpere og øvrige køretøjer, så forurenede materialer ikke spredes uden for området. Det ansøgte område skal dermed indgå i et større projekt.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>Hvis der foretages lerindvinding på det ansøgte område, vil der efter jordforureningslovens § 52, være forbud mod tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til området.</p> <p>Lerindvindingsprojektet vil dermed hindre for, at området kan anvendes til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand.</p> <p>Ved afgravning af en del af det beskyttende lerdække ved lerindvindingsprojektet, kan det heller ikke udelukkes, at der ikke vil være en tilstrækkelig beskyttelse af områdets grundvandsforekomster ved tilførsel af materialer fra en tidligere generationsforurening. Dette er også gældende, selv om området hovedsageligt vil blive brugt til oplag af "rene" materialer, da dette ikke udelukker mulighed for en forurening fra de tilførte materialer.</p> <p>Overordnede mangler der en generel plan for lerindvindingsprojektet i samspil med anlæggelsen af arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand.</p> <p>Ud fra ansøgningsmaterialet vurderes det, at det planlagte oprensningsprojekt af Himmarks Strand vil have en væsentligt kumulativ påvirkning sammen med det ansøgte lerindvindingsprojekt.</p>
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	Der anvendes kun en mindre mængde vand efter behov til støvbekæmpelse. Vandet vil blive tilkørt af entreprenøren.
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?		Bør undersøges		<p>Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984.</p> <p>Det ansøgte område ligger i det åbne land, områdetype 8 jf. støjvejledningen. Som udgangspunkt bør der dog, ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelsen af støjgrænser gældende ved nærmest</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>liggende enkelt bolig, anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse).</p> <p>Der ligger tre ejendomme indenfor 300 meter af det ansøgte område. Ejendommene ligger hhv. 30 og 190 meter øst for det ansøgte område og 290 meter vest for det ansøgte område.</p> <p>Til lerindvindingsprojektet vil der blive anvendt 1 stk. gravemaskine og 1 stk. dozer til muldafrømning og efterbehandling. Der er ikke lavet målinger eller opgivet kilderstyrker for maskinerne. Der sker ingen oparbejdning og sortering af råstoffer på det ansøgte område.</p> <p>Der søges om driftstider, mandag-fredag kl. 6.00-17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage.</p> <p>I ansøgningsmaterialet er der ikke beskrevet etablering af jordvold/støjvolde eller andre støjreducerende tiltag.</p> <p>Ud fra ovenstående oplysninger i ansøgningsmaterialet vurderes støj fra lerindvindingsprojektet ikke at være tilstrækkelig belyst i forhold til overholdelse af Miljøstyrelsens vejledede støjgrænser ved nærmeste ejendomme, og bør derfor undersøges nærmere.</p>
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	<p>Der anvendes ikke maskiner eller materiel, som vil give anledning til væsentlige vibrationsgener indenfor eller omkring det ansøgte område. Tidligere undersøgelser har vist, at en afstand på 25 meter er nok til at ikke at forårsage påvirkninger på personer og bygninger. Da der holdes en afstand på minimum 25 meter til nærmeste bygninger, vurderes det at anlægget ikke vil give anledning til vibrationsgener for omkringliggende beboelser.</p>
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?			Nej	<p>Der er ikke risiko for støvgener fra det ansøgte område, da ler sjældent tørrer helt ud, og dermed giver anledning til støvgener. Sker udtørring på de åbne graveflader, vil disse blive støvdæmpet med vand. Transport ind</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				og ud af graven med lastbiler vil kunne støve, men støvgenerne kan begrænses ved vanding af adgangsvejen.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Råstofgravning medfører ikke lugtgener.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Belysning i råstofgraven vil kunne indrettes således, at den ikke giver lysgener uden for gaveområdet.
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen, og der er ikke en særlig risiko for uheld i forbindelse med anlæg eller drift af råstofgraven.
20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt.
21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	Størstedelen af det ansøgte område ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), mens en mindre del af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor område med særlig drikkevandsinteresse (OSD). Området ligger udenfor indsatsområder (IO), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg, og der er ingen private drikkevandsboringer nær det ansøgte område. Indenfor det ansøgte område vil indvindingen af ler foregå til ca. 1 meter under terræn, og da grundvandsspejlet ligger ca. 3 meter under terræn (de steder hvor grundvandsspejlet ligger højest i forhold til terrænet) jf. omkringliggende boringer og potentialelinjer, vil der ikke blive gravet under grundvandsspejlet i forbindelse med lerindvindingsprojektet. Der vil dermed heller ikke opstå en lokal sænkning af grundvand som følge af

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>indvindingen, som kan påvirke omkringliggende grundvandsfødte overfladevandsforekomster, hvor nærmeste forekomst er et vandløb ca. 10 meter nord for matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup.</p> <p>Indvinding af ler udgør ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Risiko for grundvandet består i risiko for spild og lækage af drivmidler og hydraulikolie ved påkørsler, uheld, mv. Sandsynligheden for lækage og spild er lille, da evt. spild vil ske under drift og vil derfor blive opdaget umiddelbart, hvilket betyder, at sandsynligheden for forurening af grundvandet er meget lille.</p> <p>Opbevaring og håndtering af miljøfremmede stoffer (brændstoffer mv.), samt ved vedligehold af maskiner, håndteres så risiko for spild mindskes. Dette sker blandt andet ved at der ikke vil blive opbevaret stoffer/brændstoffer indenfor eller nær råstofgraven, og maskiner vil blive tanket på nærliggende tankstation.</p> <p>Samlet set vurderes grundvandet derfor ikke at blive mere sårbart overfor forurening under og efter råstofindvindingen.</p> <p>Projektet vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af overfladevand, idet der ikke vil blive gravet under grundvandsspejlet eller gravet direkte i nogle overfladevandsforekomster. Samtidig vil der heller ikke blive udledt nogle former for vand fra området til nærmeste overfladevandsforekomster.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	Ja		Nej	Det ansøgte område anvendes i dag hovedsageligt til jordbrugsmæssige formål, hvor området er udlagt til særlig værdifuldt landbrugsområde jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune. Der vil ske en ændring af arealanvendelsen under selve råstofindvindingen, men området vil efter endt indvinding blive efterbehandlet tilbage til jordbrugsmæssige formål.
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Der er ikke nogen vedtaget lokalplan eller lokalplan i forslag på det ansøgte område.
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	Der er ikke nogen vedtaget kommuneplanrammer eller kommuneplanrammer i forslag på det ansøgte område. Området er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. I Råstofplan 2020 står der under retningslinjer (pkt. 7.4.2): "Regionen kan meddele tilladelse til indvinding af rødbrændende ler til en dybde af max 2 m i det åbne land, hvis det ikke er i strid med andre væsentlige hensyn. Ved indvinding af rødbrændende ler bør arealerne kun beslaglægges i én dyrkningssæson. Gravning og efterbehandling skal foregå, så der ikke sker terræudjævning."
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Projektet vil ikke medføre ændring af naboarealernes anvendelse.
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			Nej	Det ansøgte projekt omhandler indvinding af rødbrændende ler, hvormed området vil blive anvendt til råstofindvinding. Efterbehandling af området tilbage til jordbrugsmæssige formål vil ikke hindre senere indvinding af dybereliggende gulbrændende ler.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Størstedelen af det ansøgte område ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), mens en mindre del af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor område med særlig drikkevandsinteresse

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>(OSD). Området ligger udenfor indsatsområder (IO), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg.</p> <p>Det nærmeste almene vandværk er Svenstrup Vandværk, hvis indvindingsboringer ligger ca. 1,5 km sydvest for det ansøgte område. Ud fra potentialelinjer ses grundvandstrømningen at gå fra vest mod øst mod kysten, hvormed at vandværket indvinder opstrøms fra det ansøgte område. Vandværkets boringer indvinder vand i dybder på 66-78 meter under terræn, hvor der indvindes fra et sandmagasin, der er overlejret af flere tykke morænelerlag.</p> <p>Nærmeste private vandforsyningsboring (DGU nr. 162.186) ligger ca. 1,5 km vest for det ansøgte område. Ligesom ved Svenstrup vandværk indvindes der opstrøms fra det ansøgte område.</p> <p>Råstofindvindingen drejer sig om afgravning af rødbrændende ler til en dybde på ca. 1 meter under terræn, og da grundvandsspejlet ligger ca. 3 meter under terræn jf. omkringliggende boringer og potentialelinjer, vil der ikke blive gravet under grundvandsspejlet i forbindelse med lerindvindingsprojektet.</p> <p>Risiko for grundvandet består i risiko for spild og lækage af drivmidler og hydraulikolie ved påkørsler, uheld, mv. Sandsynligheden for lækage og spild er lille, da evt. spild vil ske under drift og vil derfor blive opdaget umiddelbart, hvilket betyder, at sandsynligheden for forurening af grundvandet er meget lille.</p> <p>Lerindvindingen vil hverken i driftsfasen eller efter endt gravning være en hindring for anvendelse af områdets grundvand.</p>
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?	Ja			<p>Inden for den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Lige nord for det ansøgte område ved matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret mose, sø og eng og et vandløb (Skærebæk),</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>som også er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Alle de beskyttede naturtyper er også udlagt med naturbeskyttelsesinteresse i Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune.</p> <p>Sønderborg kommune har i høringssvar ved den indledende myndighedshøring beskrevet, at området ved matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup, som er registreret med mose, sø og strandeng ikke kan bruges til råstofindvinding eller oplagsplads, men skal henligge uberørt, bl.a. da bilag IV arten løvfrø er registreret på arealet. Kommunen har dermed ikke hensigt på at give dispensation til indvinding indenfor § 3 naturtyperne.</p> <p>Hvis der skal graves råstoffer på det ansøgte område, hvor der er registreret strandeng, vil der forekomme en væsentlig påvirkning af den registrerede våde naturtype.</p> <p>Langs med den østlige afgrænsning af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup og ind på matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er der registreret et § 3 beskyttet vandløb. Ifølge høringssvar fra Sønderborg Kommune er vandløbet et rørlagt privat vandløb, som ikke ser ud til at ligge på arealet, da registreringerne af rørlagte vandløb er meget fejlbehæftede. Der gælder ifølge kommunen ingen afstandskrav til røret med vandløbet, men det må ikke beskadiges ved lerindvindingen, hvis det skulle ligge på det ansøgte område.</p> <p>Projektet vurderes ikke at have en mulig påvirkning af de sårbare våde naturtyper nord for matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup eller vandløbet langs med den østlige afgrænsning af matr. nr. 185 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup og ind på matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup. Projektet vurderes dog at have en væsentlig påvirkning af den våde naturtype strandeng, der er registreret indenfor den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	Ja			Det ansøgte område ligger i en afstand af ca. 200 meter fra kysten og ligger dermed inden for kystnærhedszonens beskyttelseslinje. Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men en planlægningszone. Da råstofindvinding er et midlertidigt indgreb, og med en begrænset indvinding på ca. en meter rødbrændende ler, vurderes det ikke, at den vil hindre en fremtidig planlægning i forbindelse med kysten.
30. Forudsætter projektet rydning af skov?			Nej	Der er ikke skov indenfor det ansøgte areal.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Der er ingen planer for reservater eller naturparker på det ansøgte område. Råstofgravning, med den efterfølgende påtænkte efterbehandling, vil ikke være en hindring for etablering af reservater eller naturparker.
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	Det ansøgte område ligger ikke i Vadehavsområdet.
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?	Ja			<p>Der er registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, inden for det ansøgte område. Strandengen er også udlagt med naturbeskyttelsesinteresse i Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune, mens størstedelen af det ansøgte område er udlagt som økologisk forbindelse. Indvinding af ler indenfor området, hvor der er registreret strandeng, vil påvirke den beskyttede naturtype.</p> <p>Den østlige del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen er en forbudszone, der sikrer en generel friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder mod indgreb, som ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Jf. naturbeskyttelseslovens § 15 må der inden for strandbeskyttelseslinjen f.eks. ikke placeres bygninger, ske beplantning eller terrænændringer.</p> <p>Det ansøgte lerindvindingsprojekt indenfor strandbeskyttelseslinjen er et indgreb, der lokalt vil ændre den nuværende tilstand og anvendelse af</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>det bagvedliggende kystlandskab, og vil lave terrænændring indenfor beskyttelseslinjen. Projektet kræver dermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1 fra Kystdirektoratet.</p> <p>Kystdirektoratet har i deres høringssvar ved den indledende myndigheds-høring benævnt, at de ikke har foretaget en konkret vurdering, om det konkrete projekt kan opnå en dispensation, da det vil bero på en konkret vurdering på baggrund af en begrundet ansøgning. Kystdirektoratet gør dog opmærksom på, at strandbeskyttelseslinjen generelt administreres restriktivt.</p>
34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			Nej	<p>Der ligger to internationale naturbeskyttelsesområder inden for en radius af 2 km fra det ansøgte område. Der er tale om Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som omfatter Habitatområde H173 og Fuglebeskyttelsesområde F64, beliggende ca. 200 meter øst for det ansøgte område, og Natura 2000-område nr. 104, Lilleskov og Troldsmose, som omfatter Habitatområde H189, beliggende ca. 1,1 km sydøst for det ansøgte område.</p> <p>Natura 2000-område nr. 197 er jf. Natura 2000-plan 2022-2027 beliggende syd og øst for Als, og strækker sig fra Rinkenæs i Flensborg inderfjord i vest til Ærø og Lyø i øst. Hele området er marint og bugter og vige er den mest udbredte naturtype i Natura 2000-området efterfulgt af stenrev og sandbanke. For naturtyperne bugter og vige samt stenrev er der tale om mere end 5 % af det samlede arealer i den baltiske biogeografiske region i Danmark.</p> <p>Habitatområde H173 og Fuglebeskyttelsesområde F64 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173</p> <p>Naturtyper: Sandbanke (1110) Bugt (1160) Rev (1170) Arter: Marsvin (1351)</p> <p>Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.</p> <p>Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64</p> <p>Fugle: Edderfugl (T) Hvinand (T)</p> <p>Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.</p> <p>Natura 2000-område nr. 104 er jf. Natura 2000-plan 2022-2027 beliggende på nordøstkysten af Als, nord for Guderup. Området indeholder en række habitatnaturtyper, både lysåbne strandengs- og strandvoldsarealer og forskellige skovnaturtyper, især bøgeskov på muldbund i Nørreskoven. Strandengene og de ferske vådbundsområder er afsnøret fra Lillebælt af en høj rullestensstrandvold. I den centrale del af området går engen over i sumpskog, som i områdets sydligste del fortsætter i løvskog på kuperet randmoræne. Naturtypen strandvold med enårige planter udgør mere end 5 % af naturtypen i den atlantiske biogeografiske region i Danmark.</p> <p>Habitatområde H189 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger																		
				<p>Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 189</p> <table border="1"> <tr> <td>Naturtyper:</td> <td>Strandvold med enårige planter (1210)</td> <td>Strandvold med flerårige planter (1220)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Strandeng (1330)</td> <td>Næringsrig sø (3150)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Rigkær (7230)</td> <td>Bøg på mor (9110)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Bøg på mor med kristtorn (9120)</td> <td>Bøg på muld (9130)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ege-blandskov (9160)</td> <td>Elle- og askeskov* (91E0)</td> </tr> <tr> <td>Arter:</td> <td>Skæv vindelsnegl (1014)</td> <td>Stor vandsalamander (1166)</td> </tr> </table> <p>Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.</p> <p><i>Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Bøg på mor (9110) er ikke tilstede i habitatområde 189. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.</i></p> <p>Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding er forholdsvis lokale, hvor øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke medføre påvirkninger på Natura 2000-områderne. Da der er tale om et lerindvindingsprojekt, hvor der bl.a. kun vil blive anvendt en maskine til indvindingen uden, at der vil være oparbejdning af råstoffet indenfor området, og da der kun vil blive gravet ca. 1 meter under terræn, vil påvirkning fra projektet være mere begrænset end ved andre råstofindvindingsprojekter. Påvirkningen fra graven vil dermed ikke strække sig ind i Natura 2000-områderne. Det vurderes, at på grund af projektet karakter kan det udelukkes, at råstofindvindingen inden for det ansøgte område vil påvirke arter, naturtyper eller fugle på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller områdernes integritet hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter eller råstofindvindingsprojekter nær det ansøgte område.</p>	Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)		Strandeng (1330)	Næringsrig sø (3150)		Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)		Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)		Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)	Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Stor vandsalamander (1166)
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)																				
	Strandeng (1330)	Næringsrig sø (3150)																				
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)																				
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)																				
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)																				
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Stor vandsalamander (1166)																				
35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?	Ja	Bør undersøges		<p>Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning" samt artsrapporter udgivet ifm. NOVANNA-programmet kan følgende bilag IV-arter have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området: Sydflagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og løvfrø.</p>																		

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				<p>Der er ingen leve- eller rastesteder for flagermus, som vil blive påvirket i forbindelse med råstofgraven, da der bl.a. ikke vil blive fældet træer. Ligeledes påvirkes ledelinjer ikke af projektet. Da flagermus er nataktive, vurderes forstyrrelse fra maskiner og køretøjer ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af flagermus eller at påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus i projektområdet.</p> <p>Der er ikke registreret markfirben indenfor eller i nærheden af projektområdet. Der er ingen sydvendte skrænter, som vil kunne udgøre levested for markfirben, og da størstedelen af projektområdet udgøres af velgødede landbrugsarealer, vurderes området ikke at være egnede for markfirben.</p> <p>Stor vandsalamander og spidssnudet frø trives bedst i rene vandhuller, som ligger lysåbent, og som er fri for fisk. Arternes rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder. Der vil ikke blive gravet i vandhuller eller under grundvandsspejlet i forbindelse med lerindvindingsprojektet, og da størstedelen af projektområdet udgøres af velgødede landbrugsarealer, vurderes området ikke at indeholde egnede leve-, raste-, eller fourageringsområder for arterne.</p> <p>Løvfrø trives i varieret landskab med haver, levende hegn, skovbryn, udtørrede vandhuller og engarealer. Der er registreret løvfrø i strandengsområdet øst for matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup og i engområdet nord for matriklen. Det kan dermed ikke udelukkes, at den § 3 beskyttede strandeng indenfor det ansøgte område fungerer som leve-, raste-, eller fourageringsområde for den beskyttede bilag IV-art. Vurderet på det foreliggende ansøgte grundlag, kan projektet ikke udelukkes med fornøden klarhed at kunne undgå at påvirke den beskyttede bilag IV-art løvfrø.</p>
36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?	Ja	Bør undersøges		<p>Der er ikke registrerede rødlistearter indenfor det ansøgte område, hverken på Naturbasen, Miljøportalen eller arter.dk.</p> <p>Nærmeste registrerede rødlistearter er løvfrø, der også er opført på habitatdirektivets bilag IV. Løvfrø er både registreret i strandengsområdet øst for</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup og i engområdet nord for matriklen. Det kan dermed ikke udelukkes, at den § 3 beskyttede strandeng indenfor det ansøgte område fungerer som leve-, raste-, eller fourageringsområde for rødlistearten. Vurderet på det foreliggende ansøgte grundlag, kan projektet ikke udelukkes med fornøden klarhed at kunne undgå at påvirke rødlistearten løvfrø.
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	<p>Ifølge Vandområdeplanerne 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor det ansøgte område.</p> <p>Nærmeste målsatte vandløb er Melved Bæk Å (DK ID o3417), der ligger ca. 1,1 km sydøst for det ansøgte område. Vandløbet er vurderet til moderat økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand, jf. Vandområdeplanerne 2021-2027. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.</p> <p>Nærmeste målsatte sø er Bundsø (DK ID 11104), som ligger i en afstand af ca. 4,6 km vest for det ansøgte område. Søen er vurderet til ukendt økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand, jf. Vandområdeplanerne 2021-2027. Søen er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.</p> <p>Nærmeste målsatte kystvand er Lillebælt Syd (DK ID 216), som ligger i en afstand ca. 200 m øst for det ansøgte område. Kystvandet er vurderet til ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand, jf. Vandområdeplanerne 2021-2027. Kystvandet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand.</p> <p>Ved nærværende projekt er der tale om et lerindvindingsprojekt, hvor der kun vil blive gravet til ca. 1 meter under terræn, og hvor miljøpåvirkningerne er meget lokale, da der bl.a. kun vil foregå indvinding med en enkelt maskine og ikke være oparbejdet på arealet.</p> <p>Der vil ikke blive gravet under grundvandet i forbindelse med lerindvindingsprojektet, og der vil ikke blive udledt nogle former for vand fra indvindingsområdet.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Ud fra overstående samt afstanden til vandløb, sø og kystvand, vurderes projektet ikke at medføre ændringer i vandområders hydrologi eller i deres økologiske eller kemiske tilstand. Det vurderes samlet, at lerindvindingen ikke vil medføre risiko for forringelse af tilstanden eller hindre opnåelse af de fastlagte miljømål for vandløb, søer og kystvande omfattet af vandområdeplanerne.
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	<p>Ifølge Miljøstyrelsens vandområdeplan 2021-2027 findes der en regional grundvandsforekomst (dkmj_37_ks) under det ansøgte område. Den regionale grundvandsforekomst har en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand. Grundvandsforekomsten er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.</p> <p>Der forventes ikke bortgravning af ler under grundvandsspejl. Indvinding af ler påvirker ikke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, idet hverken grundvandsstanden eller grundvandets strømningsretning påvirkes, og dermed er der heller ikke risiko for indtrængning af saltvand eller andre uønskede stoffer.</p> <p>Råstofindvinding påvirker som udgangspunkt ikke grundvandsforekomsters kemiske tilstand. Afgravningen af råstoffer vil medføre en ændring af den naturlige beskyttelse af grundvandet, men da der kun vil blive gravet til en meter under terræn, vurderes ændringen at være ubetydelig, da der fortsat vil være et beskyttende lerdække over grundvandsforekomsten. Der vurderes endvidere ikke at være risiko for akkumulation eller udfældning af naturligt forekommende stoffer, som kan påvirke forekomsternes kemiske tilstand.</p> <p>Efterbehandles tilbage til konventionel drift vurderes den kemiske tilstand af grundvandsforekomsterne stadig at kunne opretholdes, da grundvandets sårbarhed ikke øges i et omfang, der kan have betydning for forekomsternes kemiske tilstand.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Samlet vurderes lerindvindingsprojektet ikke at medføre risiko for forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af fastlagte miljømål for grundvandsforekomster omfattet af vandområdeplanerne.
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?	Ja			Der er registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, inden for det ansøgte område. Strandengen er også udlagt med naturbeskyttelsesinteresse i Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune, mens størstedelen af det ansøgte område også er udlagt som økologisk forbindelse. Indvinding af ler indenfor området, hvor der er registreret strandeng, vil påvirke den beskyttede naturtype. Der henvises derudover til afsnit 34 om Natura 2000.
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Det ansøgte område er ikke udlagt som støjbelastet areal, og der er ingen boligområder omkring eller nær det ansøgte område, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder allerede er overskredet.
41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Det ansøgte område ligger i det åbne land, hvor der inden for en afstand af 300 meter til området findes tre ejendomme. Ejendommene ligger hhv. 30 og 190 meter øst for det ansøgte område og 290 meter vest for det ansøgte område. Nærmeste by er Svenstrup, som ligger i en afstand af 950 meter sydvest for det ansøgte område.
42. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			Nej	Det ansøgte område ligger ikke indenfor udpegning af kulturhistorisk bevarelsesværdi. Da der kun vil ske gravning til 1 meter under terrænet, forventes der ikke at ville ske nogen væsentlig landskabelig påvirkning.
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Det ansøgte område ligger ikke indenfor udpegning af værdifulde kulturmiljøer. Da der kun vil ske gravning til 1 meter under terrænet, forventes der ikke at ville ske nogen væsentlig landskabelig påvirkning.
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?	Ja	Bør undersøges		Der er ikke registreret kulturarvsarealer, eller fredede og ikke fredede fortidsminder, og området indeholder ikke fortidsmindebeskyttelseszoner til gravhøje.

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Der er registreret et beskyttede sten- og jorddige langs med skellet mellem matr.nr. 185 og 370 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup. I ansøgningsmateriale er der ikke taget forbehold for, hvorledes der tænkes at blive gravet i forhold til det beskyttede sten- og jorddige. Der kan dermed ske en væsentlig påvirkning af diget i forbindelse med lerindvindingen.
45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	En del af matr. nr. 1 Svenstrup Ejerlav, Svenstrup er udpeget med bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune. De landskabelige udpegninger indenfor det ansøgte området er udpeget for at sikre udsigtsforholdene over kysten ved Tårupstrand. De landskabelige udpegninger skal være med til at friholde området for ny bebyggelse, større tekniske anlæg, byudvikling og beplantninger der skæmmer eller forringer udsigtsforholdene og oplevelsesværdier. Ved det ansøgte lerindvindingsprojekt vil der ikke være nogle former for forhold, som vil skæmme eller forringe udsigtsforholdene, da råstofindvinding er en proces, der foregår under terræn og ikke over. Da der samtidig kun vil ske gravning til 1 meter under terræn, vurderes der ikke at ville ske nogen væsentlig landskabelig påvirkning.
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	Det ansøgte område er ikke udpeget med geologiske bevaringsværdier, jf. Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommunes, og området ligger ikke inden for nationale geologiske interesseområder eller værdifulde geologiske rammeområder.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Den forventede miljøpåvirkning fra råstofindvindingen er lokal, bortset fra øget tung trafik, som kan påvirke beboelser langs med transportruten fra det ansøgte område til nærmeste større vej. Påvirkningens geografiske udstrækning forventes således at være begrænset til det ansøgte område på 8,2 ha samt vejnettet.
---	---

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Der ligger tre beboelsesejendomme indenfor 300 meter af det ansøgte område, der potentielt kan blive påvirket. Det samme gælder for et antal ejendomme langs med transportruten frem til den større vej Nordborgvej.
--	--

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?	Ja			Anlægget er placeret i det åbne land. Indenfor området er der registreret strandeng, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, området er placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen, der er registreret bilag IV-arter nær området, som kan anvende en del af området som leve- eller rasteområde, området indeholder et beskyttede sten- og jorddige, og der mangler tilstrækkelig belysning af overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Anlægget placeres samtidig også indenfor et område, hvor der også er planlagt arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Ved placering af anlægget vil der kunne forekomme væsentlig påvirkning med nogle af ovenstående elementer.
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?	Ja			Miljøpåvirkningerne i form af bortgravning af strandeng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som kan fungere som leve-, raste-, eller fourageringsområde for den beskyttede bilag IV- og rødlisteart løvfrø, den mulige indvinding i eller langs med det beskyttede sten- og jorddige, støjpåvirkning ved nærmeste ejendomme og kumulation med den planlagte arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand, vurderes at være væsentlige enkeltvis.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?	Ja			De forventede miljøpåvirkninger vurderes samlet at være væsentlige for det ansøgte projekt.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Råstofindvinding påvirker kun meget lokalt, og der vil ikke være en forventet påvirkning over kommunegrænsen til nærliggende kommuner.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Råstofindvinding påvirker kun miljøet lokalt omkring projektområdet og nærmeste transportvej.

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 1. Juli 2024

Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks	Ja			Miljøpåvirkningen, i form af kumulationen med den planlagte arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand, betegnes som kompleks. Dette skyldes bl.a. at der ikke foreligger en generel plan for lerindvindingsprojektet i samspil med anlæggelsen af arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand, og en beskrivelse af hvilke mulige konsekvenser lerindvindingen vil have på det planlagte projekt.
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Råstofindvindingsaktiviteten vil med stor sandsynlighed medføre en miljøpåvirkning i form af påvirkning af strandeng, bilag IV-arten løvfrø, det beskyttede sten- og jorddige, støj, tung trafik og landskabspåvirkning. Samtidig med at der kan forekomme kumulation mellem det ansøgte lerindvindingsprojekt og det planlagte projekt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?	Ja			Påvirkningen af landskabet, § 3 natur og det beskyttede sten- og jorddige er varig. Påvirkningen i form af støj og øget tung trafik vil være midlertidig, så længe der graves og ophøre, når området er færdiggravet.
57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages lerindvinding på projektområdet. Påvirkningen i forhold til støj og trafik kan således være hyppig i indvindingsperioden.
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			Råstofindvinding er en irreversibel proces i forhold til landskabspåvirkning og ved bortgravning af § 3 natur og det beskyttede sten- og jorddige. Den øvrige miljøpåvirkning vurderes at ophøre, når indvindingsaktiviteten er afsluttet.
59. Er der andre kumulative forhold?	Ja			Det ansøgte lerindvindingsprojekt er placeret indenfor et område, der også er planlagt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand.
60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?			Nej	Det er som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet. Det er jf. ansøgningsmaterialet ikke muligt at begrænse påvirkningen af den § 3 beskyttede strandeng, bilag IV-arten løvfrø, det beskyttede sten-

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				og jorddige og støj ved nærmeste ejendomme, samt den kumulative påvirkning med det planlagte projekt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?	Ja		<p>Det vurderes, at gennemførelsen af det ansøgte graveprojekt kan medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Afgørelsen er baseret på en samlet vurdering af ansøgningen, offentlige oplysninger, og almene erfaringer om projektets aktiviteter.</p> <p>Regionen har ved denne vurdering lagt vægt på, at projektet kan medføre væsentlige påvirkninger af strandensområdet beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, Bilag IV-arten løvfør, støj ved nærmeste ejendomme og den kumulative påvirkning med det planlagte projekt til arbejds- og oplagsplads til oprensning af generationsforureningen på Himmark Strand. Regionen bemærker hertil, at man ikke på det foreliggende grundlag kan vurdere, hvorvidt væsentlige påvirkninger med fornøden klarhed vil kunne afværges.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 1. Juli 2024
 Journal nr.: 22/17619

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
			Regionen lægger videre vægt på, at der ikke er oplysninger om gravning i forhold til det beskyttede sten- og jorddige, og at der ikke er vedlagt kortlægning eller dokumentation for råstofforekomsten i det ansøgte område. Det kan dermed ikke vurderes, om der kan forekomme påvirkning af diget i forbindelse med lerindvindingsprojektet, eller om råstofressourcens omfang eller kvalitet er til stede indenfor det ansøgte område.

Dato: 1. juli 2024

Sagsbehandler: Susanne Roug Pedersen